

Tien Vlaamse sociale bewegingen eisen parlementair onderzoek en regulering bancaire sector (26.10.08)

Om het vertrouwen van de burgers te herstellen na de recente bankinvesteringen door de Belgische overheid willen deze bewegingen een parlementaire onderzoekscommissie, de opheffing van het fiscale bankgeheim, een terugkeer van de banken naar hun basisopdracht, een bankcommissie onder toezicht van de politieke aandeelhouders en banken met een statuut van onderneming van openbaar nut. Kortom: meer transparantie, meer regulering, meer controle.

Belangrijke financiële investeringen door de Beneluxlanden en Frankrijk in de twee banken, Fortis en Dexia, eerst uitmondend in een (korte) quasi-‘nationalisatie’ door de Belgische staat, direct gevolgd door een hernieuwde privatisering (via het geld van de burgers, werknemers, belastingbetalers), vragen om snelle en consequente politieke maatregelen. Dit niet alleen om in de toekomst nefaste sociale gevolgen voor de gemeenschap te vermijden maar vooral om structurele ingrepen te doen op de financiële markten en bancaire sector.

1. Het is nodig **EEN PARLEMENTAIRE ONDERZOEKSCOMMISSIE SAMEN TE STELLEN** met het oog op een beter begrip van de nabije en verre omstandigheden, van de verscheidene verantwoordelijkheden en van andere en doeltreffende oplossingen voor de burger, verbonden aan de beslissingen door de huidige regering genomen. Ver van de bedoeling paniek te zaaien onder de spaarders, zou dit de burger in staat stellen de internationale context en deze eigen aan België beter te begrijpen. Die Commissie zou het vertrouwen van de kiezer in de democratische instellingen die hem vertegenwoordigen, versterken.

2. Meer globaal gezien vinden beide netwerken dat de politici zich weerom met de economie moeten bezig houden en haar bij de teugels nemen. Dit werd onder de hoede van de neoliberale ‘laissez-faire’ politiek te lang verwaarloosd. De recente overheidsinterventies rechtvaardigen het stellen van voorwaarden aan het gebruik van het geld van de belastingbetaler. De werking van de ‘verfinancierde’ economie heeft geleid tot het nemen van te grote risico’s, tot een steeds wijdere ontkoppeling van de financiële en de echte economie **DOOR UITSLUITEND WINST TE ZOEKEN op de Beurs**, en tot een toenemende uitbreiding van instrumenten om te speculeren.

3. **DE OVERGANG VAN BANKEN NAAR HET STATUUT VAN ONDERNEMING VAN OPENBAAR NUT** is een doelstelling die het mogelijk zou maken om verscheidene maatregelen die hier voorgesteld worden vlug te realiseren. Daarom is het een gemiste kans dat de overheid uiteindelijk FORTIS en DEXIA niet genationaliseerd heeft maar zo vlug mogelijk na redding terug aan de privé heeft gegeven. Een publieke bank, onder controle van de overheid, zou een belangrijke dienstverlening zijn voor de werknemers en kleine spaarders. Wij vragen dat intussen voor de private banken de volgende regels worden toegepast:

- het **OPHEFFEN VAN DE “GOUDEN PARACHUTES”** die de bestuurders van bedrijven alleen maar aanmoedigen tot speculatief beheer.
- Het **OPTREKKEN VAN HET GARANTIE PLAFOND VOOR DE BANKDEPOSITO’S TOT 100.000 EURO** en een politiek die het optrekken van dat maximum nastreeft voor alle Europese landen. Deze maatregel alleen al zou het bancaire klimaat stabiliseren. De private banken moeten het fonds daarvoor zelf aanvullen (de overheidsbanken zijn hun eigen verzekeraars). Dit kan echter nooit een vrijbrief zijn om intussen de schadelijke non-transparante beleggings – en speculatiepraktijken verder te zetten.
- Daarom eisen wij als perspectief: **EEN TERUGKEER VAN DE BANKEN NAAR HUN BASISOPDRACHT**. Banken moeten investeren in de reële economie. Ze moeten ten dienste staan van de samenleving en sociaal-ecologische doelen nastreven. Bovendien moeten schadelijke investeringen vermeden worden..Investerings in de wapenindustrie, in milieuvernietigende

industriële, in mensenrechten schendende en in dictaturen steunende bedrijven moeten verboden worden

· Begeesterd door het nastreven van niets dan winst, hebben de banken talrijke **ONDOORZICHTIGE PRODUCTEN** ontwikkeld (CDO, Hedge Funds gebaseerd op belastingsparadijzen, derivaten ...) of zelfs **ROTTE PRODUCTEN** ("giftig" (toxic) genoemd in de pers en in het Amerikaans Congres), en ze hebben beroep gedaan op hefboomfondsen om hun kredieten te vermeerderen. Die hebben het wederzijds vertrouwen tussen de banken ondermijnd, reeds vooraleer het wantrouwen het grote publiek bereikte. Wij vragen dus het oprichten van **EEN COMMISSIE VOOR DE TOELATING EN GOEDKEURING VAN FINANCIËLE PRODUCTEN**, zoals gebeurt bij onderzoek tot het verlenen van toelatingen om geneesmiddelen op de markt te brengen. Die Commissie zou in tegensprekelijk overleg de kwaliteit van de produkten die aan de spaarders voorgesteld worden, beoordelen en omstandige adviezen formuleren.

· **DE BANKCOMMISSIE ZOU UIT NIEUWE LEDEN MOETEN SAMENGESTELD WORDEN. DE STAAT en de MAATSCHAPPELIJKE STAKEHOLDERS(en niet de banken die in feite rechter in eigen zaak zouden zijn) MOETEN DE WERKING ERVAN OP ZICH NEMEN.** Men kan te veel beïnvloedingen die het vertrouwen schaden aantonen tussen noteeragentschappen, auditbedrijven, bedrijfsrevisoren en financiële adviesbureaus.

ONAFHANKELIJKE EN PUBLIEKE NOTEERAGENTSCHAPPEN moeten op internationaal niveau gecreëerd worden. **GEDRAGSREGELS** van die verscheidene beroepen moeten versterkt worden of aangevuld **IN ETHISCHE ZIN. DE BOEKHOUDING VAN TRANSNATIONALE BEDRIJVEN MOET OPGESTELD WORDEN OP BASIS VAN ELK LAND** (country by country report); dit zou het mogelijk maken doeltreffend te strijden tegen belastingsontduiking en belastingsfraude die gebruik maken van de belastingsparadijzen, wat in de eerste plaats de inkomsten van de ontwikkelingslanden benadeelt (kost: 160 miljard \$ per jaar, t.t.z. één en een halve keer het totaal van de overheidshulp aan die landen toegekend).

· **OP HET NIVEAU VAN DE BEURS** herinneren ondergetekenden aan een Belgische wet omtrent de **TOBIN TAKS** (taks op de financiële transacties) die in 2004 gestemd werd in het Belgisch parlement, en vragen zij aan de heer Reynders, minister van Financiën, de toepassing ervan te promoten, zoals voorzien in die wet, op niveau van de Eurozone tijdens de vergaderingen van EcoFin (Ministers van Economie en Financiën van de Europese Unie) en andere Europese en internationale samenkomsten. Maatregelen zoals het **ONDERBREKEN VAN DE COTERINGEN** van waardepapieren bij plotse variaties van de beursnoteringen (sprongen van +/- 10%) kunnen het mogelijk maken irrationele en speculatieve bewegingen die de echte economie in gevaar brengen, te beheersen en speculanten te ontmoedigen.

Sociale bewegingen (leden van het netwerk FAN, Financieel Actie Netwerk) en ondergetekenden in België roepen de politieke overheid op tot het **OPHEFFEN VAN HET FISCALE BANKGEHEIM**, tot het **OPSTELLEN VAN EEN KADASTER VAN FINANCIËLE VERMOGENS en tot een BELASTING OP HET FORTUIN**. Die 'Belgische afwijkingen' op het Europese niveau dragen bij tot aanmoediging van belastingsontduiking en van corruptie, en ze verzwaren het inkomstenverlies voor de Belgische staat op een ogenblik dat het budget een tekort van 7 miljard euro vertoont! Ondergetekenden wijzen op een democratisch probleem dat gecreëerd wordt door de unanimiteitsregel voor fiscale materies in een open Europese markt.

Bovenstaande maatregelen liggen in de lijn van een vooruitzicht op strijd voor financiële doorzichtigheid en tegen een democratisch deficit, maar ook voor een betere verdeling van de rijkdommen.

Ondertekenaars,

VLAAMS ABVV, ATTAC VLAANDEREN, OXFAM SOLIDARITEIT, NETWERK-VLAANDEREN, 11.11.11., VODO, OXFAM WERELDWINKELS, VERBRUIKERSATELJEE, VREDE VZW, WERKPLAATS THEOLOGIE EN MAATSCHAPPIJ.

.